

martina formanová

povídky na tělo

Martina Formanová
Povídky na tělo

PROSTOR

martina formanová

povídky na tělo

PROSTOR | PRAHA | 2017

© Martina Formanová, 2017
© PROSTOR, 2017
Cover painting © Anna Bocek

ISBN 9788072603657

Autorka děkuje MUDr. Peteru Kubašovi, Ph.D.,
a MUDr. Radvaně Kompérové za odborné rady, jakož
i časopisu *Žena a život* za svolení použít dvě dříve
publikované povídky.

Rivalky

Kavárna hotelu Grand. Tichá, konejšivě útulná.

Kdysi možná hlučela oslavami, veselím či bouřlivými debatami; extrémní energie z ní však již dávno vyprchala.

„Řeknu vám upřímně, slečno, sama nemůžu věřit tomu, že jsem tady.“

Darja by ráda usrkla kávu, kterou před ní postavil číšník, ale bála se, že se jí roztřesou ruce a ona se trapně pocintá. A odhalí svou nejistotu.

„Tak když upřímně, tak to já tušila, že k tomuhle dojde. Při mým štěstí...“ Markéta, mladá žena sedící proti ní, měla světlé vlasy stažené do rozvrkočeného drdolu a na sobě – alespoň podle Darji – zbytečně moc make-upu.

Darja zkusmo položila ruku na stolek vedle šálku. Naštěstí se pouze lehce zachvěla.

„No tak... fakticky vzato... momentálně si

na štěstí stěžovat nemůžete: stojí na vaší straně. Ivoš se rozhodl pro vás.“

„A vy jste přišla, abych se ho vzdala?“

Darja na okamžik strnula.

Přišla přece, aby slečně ukázala, že není žádná ufňukaná chudera.

Pak taky chtěla vidět, jak vypadá ta, do níž se její muž zamiloval. Za níž se odstěhoval. Ačkoli jak vypadá, věděla, dokonce i zepředu a zezadu nahatá; našla ji v Ivošově počítači. Snad chtěla porozumět, čím manžela oslnila. A pak, chtěla tuhle konfrontaci. Hrozně jí chtěla ustát.

„Podívejte se, mám s Ivošem dvě děti a za ty budu vždycky bojovat. Takže – neberte si to nijak osobně, ale – stejně tak jako jste vy nezvaně přišla do mého života, já vstoupila do vašeho. A hned tak se mě nezavíte.“

Slečna polkla. Vpravdě ji Ivošova manželka překvapila. Byla náhodou stále dost hezká, jen prostě... starší. Cítila z ní však sílu, která jí byla nepřijemná.

„Nemyslete si, že si to... neuvědomuju. Ty děti. Je mi to líto.“

Darja se ušklíbla.

„Mně víc, věřte mi.“

Slečna získala proti své vůli pocit, že by se měla nějak ospravedlnit.

„Nechtěla jsem nikomu ublížit. My jsme byli zpočátku s Ivošem skutečně jen přátelé,“ prohlásila s největší možnou mírou nevinosti, jíž byla ve dvaatřiceti schopna.

„Dokážu si představit,“ odvětila Darja s neskryvaným sarkasmem. „Jenže pak propukla ta všespalující láska.“

Markéta znovu zamíchala své stokrát zamíchané latte. „Tak ‚všespalující‘ snad ne...“

„No z mého pohledu ano,“ odpověděla tvrdě Darja.

Markéta se cítila naprosto zatlačena do kouta, už už měla chuť vyskočit a utéct téhle paní s propalujícím pohledem z cesty, když si vzpomněla, co jí vlastně chtěla říct ona.

„Ale proč tohle všechno říkáte mně? Vy ani vaše děti nejste *moje* závazky. Na mě vinu neházejte, tohle si vyříkejte s Ivošem. Já jsem svobodná!“

Konečně si ulevila a získala půdu pod nohama. Teď už se jí nechtělo přestat. „Jestli to chcete slyšet, tak já Ivoše sama zrazovala, aby se rozváděl. Mým snem nebylo vybudovat si vlastní rodinu za cenu zničení jiné.“

Nyní byla zcela zaskočena Darja.

„Vy čekáte dítě?“

Markéta váhavě olízla pěnu ze lžičky.

„Ještě ne. Ale hrozně po něm toužím, to je

snad přirozený. Už jsem na ně zralá. Proto jsem Ivošovi řekla, že nechci ztrácet roky jen rolí milenky. To není pro mě.“

„Takže ultimátum,“ poznamenala dotčeně Darja, jako by Markétina slova vysvětlovala zapeklitou situaci, do níž se chudák manžel dostal.

„Říkejte si tomu, jak chcete,“ ohradila se slečna. „Řekla jsem mu jen pravdu. A odmítám se cítit provinile za to, že holt hormonálně funguju takhle... zkrátka klasicky.“

„Ale proč zrovna Ivoš? Copak není dost nezadaných mužských?“ Do Darjina hlasu se vloudily naléhavost a lítost.

„Není, milá paní,“ vyhrkla zapáleně Markéta. Teď jí tedy Darja brnkla na citlivou strunu. „Prostě není! Já nevím proč. Ale když odečtete ty úplně nepoužitelný, tak drtivá většina zbytku se jednoduše nehodlá vázat. Jsou tak starý jak já, ale chtěj se jezdit někam potápět, nebo lyžovat, nebo co já vím kam. Mají sportovní auta, bydlej sami, nebo dokonce u rodičů a nechtěj na tom nic měnit. Rozhodně se nespolehaj na to, že berete antikoncepci, a když začnete o rodině, tak jsou v tahu, ještě než dořeknete větu. Takhle to je.“

Vášeň, s níž Markéta vylíčila svou situaci, poněkud vyrazila Darje karty z rukou.

Počkat, nicméně co ona s tím? Proč má nedostatek potenciálních tatínků zachraňovat zrovna její manžel?

„Víte, my jsme se s Ivošem poznali na škole, a tak ty první léta bylo nějak přirozený, že si jen tak užíváme. A pak to zkrátka bezprostředně vyplynulo, že spolu zůstaneme, že budeme mít děti.“

Markéta se hořce ušklíbala.

„Jo, takovou známost jsem měla taky. Byl o čtyři roky starší, dělal vejšku. Promoci jsme slavili společně ještě s jednou dvojicí jeho spolužáků.“ Sklopila oči. „Kluci jeli do vedlejší vsi pro pivo a vybourali se. Michal byl na místě mrtvej; tomu, co řídil, se prakticky nic nestalo.“

„To je strašný,“ vydechla Darja. „Příšerný. A byl aspoň odsouzenej?“

„Ona to nebyla jeho vina. Někdo mu vyjel z polní cesty... a on se pak dočista zhroutil. Stejně mi žádněj trest Michala nevrátí.“

Darja soucitně přikývla.

„To je taková škoda...“ Úplně viděla, jak hezký pár jistě s Michalem tvořila. Nakonec ani toho make-upu neměla zase tolik.

„Mimoходом,“ pokračovala Markéta, „ty druhý dva právě čekají třetí dítě. Sleduju je na Facebooku, stýkat se s nima nedokážu.“

Vím, že za tu nehodu nemohl, ale přece jen je ve mně hrozná... závist. I nenávist.“

Chvilé mlčení.

„Jako ve mně,“ řekla tiše Darja.

Markéta jí pohlédla do očí. „Máte na ně plné právo.“

„Já vím,“ kývla žena.

Opět se rozhostilo ticho.

Do kavárny vešel postarší pár, chvíli jako by zamýšlel usednout hned u vedlejšího stolu, ale pak zamířil k vzdálenějšímu.

Markéta se naklonila k Darje a zašeptala: „Takovýhle lidi si už kolikrát nemají co říct, tak si schválně sednou vedle někoho a poslouchají, co si povídají ti cizí.“

Darja na ni zpytavě pohlédla. „A takhle si představujete, že vypadal můj vztah s Ivošem?“

Slečna polekaně zavrtěla hlavou. „Né, tak jsem to nemyslela! Já si raději ani nikdy nic nepředstavovala... Já věděla, že si vás Ivoš váží. Že vás má svým způsobem rád.“

„Ano, svým způsobem,“ poznamenala trpce Darja.

Markétě bylo najednou ženy líto. Upřímně ji mrzelo, jakou bolest způsobuje. Snad v hloubi duše doufala, že Darjin vztah k manželovi už vyhořel, nebo že třeba sama někoho má.

„Nechci vám nějak to... lichotit, ale jste

pořád velice atraktivní žena. Jsem přesvědčená, že vy dlouho samotná nezůstanete.“

„Aha,“ vrátila se Darja k sarkasmu. „Takže vy ve třiceti máte problém si někoho najít, zatímco já v pětačtyřiceti ho najdu coby dup. To dává smysl.“

„Jenže vám netikají žádný biologický hodiny. Všechno máte. To je ten rozdíl,“ pronesla přesvědčeně Markéta.

Žena se zamyslela.

A k vlastnímu údivu si uvědomila, že si rovněž v hloubi duše myslí, že vše nejdůležitější má. Možná k tomu velkou měrou přispělo, že všechny ženy kol dokola v její rodině byly rozvedené. Její matka, sestra, obě sestřenice, i teta z otcovy strany. „Co Ivoš?“ ptávaly se jí při setkáních, jako by šlo o pacienta, dávno diagnostikovaného s nevléčitelnou chorobou, jenž stále nevysvětlitelně přežívá. „Dobrý,“ pokyvovala v odpověď s náznakem souhlasného údivu, že se lékaři tolik sekli. „Je nám hezky,“ dodávala téměř omluvně, že manžel dosud dýchá.

Jinými slovy, když jí muž nejistě a zahanbeně ohlásil, že se, zaláskovaný, stěhuje, nebyla zdaleka tolik překvapena, jak předstírala.

I nyní snad více hrála předepsaný part než své vlastní emoce.

„Můžu vám nabídnout ještě něco?“ ozval se náhle se zjevivší číšník.

Žena i slečna na sebe překvapeně pohlédly.

Jejich konverzace nedospěla k žádné oboustranně uspokojivé katarzi, a vpravdě se nedalo předpokládat, že by mohla. Ovšem utnout ji a zvednout se zároveň působilo jaksi hrubě či poráženecky.

„Možná mojito?“ navrhla bezradně Markéta.

Darja netušila, nač by si taky ony dvě mohly připít, a přesto kývla. „Hodně lidí se dneska seznámí přes internet,“ navázala.

„To jsem zkoušela,“ mávla rukou Markéta. „Tak tři až čtyři z pěti jsou ženatý. A třeba vám řeknou, že i šťastně! Že chtěj jen povyražení, změnu!“

„Hovada,“ pohoršila se náležitě Darja. „A co v práci? Tam člověk aspoň ví, s kým má tu čest...“

„Já dělám v družině. Jediný mužskej kolem je školník. Letos jde do důchodu.“

Třeba místo něj nastoupí mladší, chtělo se říci Darje, ale udržela se. Pak si však vzpomněla na další eventualitu. „Počkejte, jedna moje známá má nezadaného syna ve vašem věku. Je to zubař, a prý už pomýšlí na rodinu...“

Číšník přinesl dvě vysoké štíhlé sklenky mátového nápoje.

Markéta zírala na Darju se směsicí překvapení a soucitu.

„Ale já už přece nikoho nehledám,“ špitla.

„No jo,“ uvědomila si sklesle Darja.

Obě pozvedly sklenky a bez náznaku příťuknutí upily.

Žena se zhluboka nadechla. „Tak už to vypadá, že je v současnosti takovej nedostatek chlapů, že se jeden holt musí otočit dvakrát,“ shrnula ironicky dosavadní debatu.

Markéta zahanbeně pokrčila rameny. Ačkoli – co je, sakra, stále v defenzivě? „Já si Ivoše nesmírně vážím,“ prohlásila, aby uvedla na pravou míru oprávněnost své pozice.

Darja se zamyslela.

Váží si Ivoše i ona?

Tedy, dozajista by dokázala vyjmenovat jeho kladné i vyloženě pozitivní vlastnosti, ale že by řekla, že si ho váží? Zklamaně se v myšlenkách pohroužila zpět, daleko zpět, k co nejsilnějšímu pocitu, který by jí připomněl její pouto k manželovi.

Zcela nevhodně se jí vybavila jejich společná cesta do Madridu, kde byli ubytovaní v malém renovovaném hotýlku nedaleko Plaza Mayor.

Avantgardní architekt v pokojích „ušetřil“ místo zbouráním zdi mezi ložnicí a záchodem a nahradil ji zasouvací stěnou, čímž přiblížil zvukotěsnost zpravidla velmi privátní místnůstky nule. Každou noc tam Darja bojovala s potřebou vyčurat se – či hůř –, jelikož rozhodně nechtěla být slyšena, že – že? – že je zkrátka člověkem.

Dnes jí to přišlo úsměvné.

A vždyť společně sdíleli i mnohem silnější chvíle, přece. Třeba když se narodil jejich první syn. Na mysli ovšem Darje vytane víc než předporodní stahy či novorozenecký křik pach špatné kávy z nemocničního automatu – Ivoš ji popíjel od čtyř ráno do jedenácti –, který na ni vydechoval, kdykoli se k ní sklonil, aby ji políbil.

Tohle jsou moje vzpomínky? zhrozila se.

„A naše děti jste už poznala?“ zeptala se Darja věčně.

„Ještě ne,“ odvětila opatrně slečna. „Ale můžu vám slíbit, že k nim budu vždycky to... hodná. Otec mojí mamky se znovu oženil a ta jeho nová byla na mámu a jejího bratra odporně hnusná. Taková věc nikdy nepřebolí, já vím. Nebojte.“

Další srdceryvná informace ze slečnina

života vzbudila v Darje další nežádoucí empatii. Jakkoli se nehodlala do své souputnice vciťovat, nemohla si pomoci.

I oné touze po dítěti rozuměla; taky ji zažila a věděla, že může být silnější než intelekt či jakékoli jiné pudy. Taky už ovšem věděla, o čem takové děťátko je. Už si zažila probdělé noci, úzkosti, nervy i rozčarování, které mateřství přináší. Krát dvě, v jejím případě. A bylo vlastně faktem, že ona už se nemusí bát, že neotěhotní, že potratí, syndromu náhlého úmrtí, prstíčků ve dveřích, v elektrické zásuvce, pecek v hroznech, ostrých hran nábytku a tisíců dalších nebezpečí, která ji po léta zaměstnávaly. Už ne. Už si může užívat tuhle další fázi, kdy se děti staly lidmi a ona s nimi může jednat stále víc jako se sobě rovnými. Pocítila uspokojení, co vše zvládla. Co zvládli společně. A připadalo jí nepochopitelné, že Ivoše toto „první kolo“ neuspokojilo natolik, aby neměl chuť ho celé zažívat nanovo. Ji tedy naprosto.

Ztratila muže, budiž. Ale to nejlepší, co v životě měla, jí stále zůstalo.

Myšlenka na syny ji vrátila do reality.

„Náš starší kluk je našťestí mou velkou oporou. Prostě vzal Ivošův odchod jako zradu

a postavil se na mou stranu. Ale ten mladší, ten to nemůže zkousnout. Bude mu třináct, prožívá takové to nejhorší období. Spousta vlastních nejistot, a teď se mu udělalo přílišné akné...”

„Na to mám strašně dobrý domácí prostředek...” přerušila ji Markéta.

Darja na ni udiveně pohlédla. Takže výměna receptů? Sdílení trablů? Kámošky?

Najednou pochopila zcela zřetelně, že celé tohle setkání bylo jeden veliký omyl, že zájmy jich obou jsou srozumitelné, přirozené, a přesto neslučitelné. Že měla slečnu pohodlně nenávidět odněkud zdálky, přes Facebook, a nikoli vystavit své ženské ego takovémuto ponižujícímu rozhovoru. S každým dalším údajem, detailem se bude pouze víc trápit. Chtěla vstát, hodit na stůl bankovku a odejít jak v televizní inscenaci, ale vzápětí si uvědomila, že taková dramata do kavárny hotelu Grand jaksi nepatří. A nakonec v ní zvítězilo mateřství.

„A jaký je ten prostředek?” otázala se a zhluboka upila mojita.